مجله علمی پژوهش درمدیریت ومطالعات اجتماعی (سال سوم)
شماره ۹ / پاییز ۱۳۹۶ / ص ۱۳۹-۱۳۲

آسیب های اجتماعی

علی صابری[۱]

[۱]پژوهشگر

نویسنده مسئول:

علی صابری

چکیده

اداره جامعه امری بسیار مهم است و هر گونه فعالیت و اقدامی در محیط اجتماعی معنا پیدا می کند اگر محیط اجتماعی سالم و مطلوب نباشد هر نوع پیشرفت و دانشی مسیر درست خود را پیدا نخواهد کرد رفاه و امنیت ماهیتی غیر حقیقی می یابد و افراد نمی توانند طبق بازده جامعه به نتایج رفتاری مورد نظرشان برسند و اینگونه سیستمی بیمار و آسیب پذیر محیط زندگی ناخوشایندی و ناامنی را ایجاد می کند که هر نوع آسیب اجتماعی در آن اتفاق خواهد افتاد لذا برای تحلیل درست آسیب های اجتماعی باید هر دو عنصر فرد و جامعه را بررسی کرد تا تعریف درست از آسیب اجتماعی داشت و بتوان راهکارهای اصلاح جامعه و فرد را ارائه کرد در اینصورت است که با تحلیل کارشناسی آسیب های اجتماعی می توان راهکاری اصلاحی و فرهنگی ارائه داد . با توجه به متحول شدن سبک زندگی و شکل گرفتن ساختارهایی جدیدی از تعامل و ارتباط نیاز است که با دانشی تخصصی ماهیت جامعه و فرآیندهای آن را شناخت و مبانی آموزشی را بر پایه اطلاعات سالم و علمی در جامعه گسترش داد تا با آسیب شناسی جامعه بتوان دلایل ناهنجاری های اخلاقی و رفتاری را شناسایی کرده و اقدامات اجتماعی تاثیر گذار و نتیجه بخشی را انجام داد

واژگان کلیدی: آسیب های اجتماعی ، فرد ، جامعه ، رفتار

مقدمه

آنچه که مغایر با اخلاقیات ، قانون ، فرهنگ و عرف یک جامعه باشد و سبب نابسامانی اجتماعی از هر جنبه سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی گردد نوعی آسیب اجتماعی محسوب می شود و جامعه باید برای مقابله و درمان آن راهکارهای اصولی و کارساز ارائه دهد . در هر جامعه با توجه به رشد سطح علمی ، اخلاقی ، اقتصادی و امنیتی دارای نظام اجتماعی است نظامی که با بهره گرفتن از قانون و ساختارهای اجتماعی جامعه را اداره می کند و بدیهی است که نداشتن اصول اجتماعی استاندارد عامل اصلی آسیب ها و ناهنجاری ها اجتماعی است لذا برای اینکه بتوان اقدامی پدافندی و کارساز در راه اصلاح جامعه انجام داد وجود نظام های اجتماعی استاندارد بر پایه دانش است تا بتواند با تحولات و پیشرفت های اجتماعی توان اداره بخش های مختلف جامعه را داشته باشد . استفاده از قوانین حقوقی و قضایی بخشی از وظیفه نظام های جامعه است برای ایجاد محیط سالم و برخورد با معضلات اجتماعی و بخشی دیگر از آن مربوط به فرهنگ سازی است یعنی جامعه ای بر پایه اخلاقیات و دانش اجتماعی می تواند سبب گرایش افراد به اصول درست اجتماعی شود و از انحرافات اخلاقی و رفتاری مصون بدارد اجرای چنین ساختارهای اجتماعی نیز باید بر پایه شناخت ماهیت فرد و جامعه صورت گیرد تا فرآیندی اصولی و تاثیر گذار باشد .

بیان مساله

با رشد تکنولوژی و فناوری های جدید ساختار زندگی نیز متحول شده است و ناامنی های متعددی جامعه و فرد را تهدید می کند در صورت نداشتن مبانی ، اخلاقی ، رفتاری و قانونی جامعه و افراد در معرض آسیب های اجتماعی قرار خواهند گرفت لذا تمام بخش های جامعه فرد ، خانواده ، مدارس و دانشگاه ها ، ادارات و موسسات ، نهادهای دولتی باید ساختارهای مناسب و استانداردی داشته باشند و بتوانند محیط سالمی را ایجاد نمایند که در آن تمایل به گرایشات غیر اصولی وجود نداشته باشد محیط ها از لحاظ اخلاقی ، اقتصادی ، امنیتی و علمی در سطح مطلوب و رشد یافته ای باشند طوری که هر مجموعه ای طبق قانون و ساختار فرهنگی مشخص و صحیح در جامعه فعالیت داشته باشد ایجاد امنیت اجتماعی پایدار و استاندار وابسته به ساختارهای عملی اجزای جامعه است در صورتی که تمام بخش های جامعه از یک برنامه ریزی مناسب بهره بگیرند و در جهت رسیدن به اعتلای جامعه تلاش کنند قطعا جامعه ای یکپارچه ، منظم و توسه یافته شکل خواهد گرفت جامعه ای که دارای مزایایی چون امنیت ، رفاه ، پیشرفت فردی و اجتماعی است . در واقع می توان گفت که ساخت جامعه سالم و مقابله با آسیب های اجتماعی از جنبه های مختلف برای هر جامعه ای اولین و اساسی ترین اقدام اجتماعی محسوب می شود چرا که تحقق هر هدف اجتماعی ، علمی ، اقتصادی و سیاسی در راستای داشتن یک جامعه استاندارد که از اصول قانونی ، تربیتی و آموزشی بهره می گیرد ، میسر است . چنانچه جامعه در هر بخشی دارای ساختار ضعیفی باشد و نتواند به درستی مجموعه را اداره کند امکان آسیب های اجتماعی در آن بخش وجود خواهد داشت و این آسیب و اختلال در جامعه به شیوه های مختلف رواج پیدا خواهد کرد و سبب انواع جرایم و نابسامانی های اجتماعی خواهد شد لذا بر همه بخش های جامعه لازم است در راستای اعتلای جامعه و رساندن آن به محیط مطلوب تلاش نمایند وظیفه ای که از لحاظ قانونی ، دینی ، علمی و اخلاقی دارای ارزش و احترام است .

طرح مساله

هر نوع پدیده جامعه اگر از ساختار اصولی خود منحرف شود و عملکردش مغایر با نظام قانونی و فرهنگی جامعه باشد نوعی آسیب اجتماعی است فقر و بیکاری ، نداشتن سطح سواد مطلوب ، انحرافات اخلاقی و رفتاری ، جرایم اقتصادی ... لذا در تعریفی جامع از آسیب های اجتماعی باید همه ابعاد جامعه بررسی شود تا ریشه یابی مفاسد و جرایم مشخص شود و برای آنها راهکارهای موثر ارائه داد . اقداماتی که باید در راستای سلامت جامعه و برخورد با آسیب های اجتماعی صورت گیرد دارای ابعاد مختلفی باید باشند و معمولا هر جامعه ای هم به نحویی و با بهره بردن از الگوهای مشخص این اقدامات را انجام می دهد و با توجه به تاثیر گذاری و دامنه نفوذ ساختارهای جامعه می توان آن را رشد و توسعه داد طوری که مولفه های غیر موثر و نامتناسب از نظام جامعه حذف شود و جامعه از الگوهای استانداردی برای برخورد با آسیب های اجتماعی استفاده کند و به گونه ای نظام جامعه در ابعاد مختلف رشد کند که آسیب پذیر نباشد و همچنین بتواند در مقابله با آسیب های اجتماعی مختلف راهکاری تاثیر گذار ارائه دهد و امنیت و سلامت جامعه را در وضعیت های مختلف حفظ کند .

دلایل بروز آسیب های اجتماعی

عوامل متعددی با توجه به وضعیت فرد و محیط جامعه می تواند در شکل گیری و ترویج آسیب های اجتماعی نقش داشته باشد . هر فردی در جامعه باید مطابق با ساختار قانون مدنی و اخلاقی جامعه رفتار کند و اینکه چرا افراد از این مسیر سالم منحرف می شوند و با انتخاب رفتارهای نادرست سبب آسیب به خود و جامعه می شوند مقوله ای است مربوط به رشد و پرورش افراد قطعا محیط خانواده ، مدارس و سایر محیط هایی است که هر فردی با شرایط سنی و کاری به نحویی با آن در ارتباط است علاوه بر موارد ذکر شده نوع شخصیت فردی نیز موثر است البته شکل گیری شخصیت به عناصر مختلفی وابسته و قابل رشد و تغییر است لذا نمی توان از آن به عنوان عاملی مستقل موثر در آسیبهای اجتماعی نامبرد چون طبعا در هر محیط سالم امکان بروز و شکل گیری رفتار سالم برای افراد است و همچنین در هر

محیط غیر اخلاقی امکان انحرافات رفتاری وجود دارد لذا برای تفهیم بهتر یا ارائه راهکار برخورد با مجرمین یک جامعه باید اول جامعه وظایف خود را برای ایجاد محیط سالم انجام دهد و در صورت محیط ایده آل با ساختاری اصولی می توان افراد را موثر و خطاکار تشخیص داد و به اصلاح و مجازات آنها پرداخت . در بحث پرورش افراد بیان کردیم که عاملی اصلی و سازنده خانواده است پس ساختار خانواده بسیار مهم است و چنانچه بخواهیم جامعه و افرادی سالم داشته باشیم باید به خانواده توجه اساسی شود محیط یک خانواده را می توان از یک جنبه مربوط به اعضای خانواده دانست والدین و سایر افراد خانواده و از جنبه ای دیگر ساختار نظام جامعه است که چه امکانات و دانشی را از شیوه های مختلف برای بهبود وضعیت خانواده ها انجام می دهد پس اگر از جنبه اعضای خانواده بررسی شود افراد خانواده خصوصا والدین باید به امر تربیت و پرورش فرزندان اهمیت دهند و این اهمیت یعنی ایجاد محیط خانواده گی سالم طوری که فرد در خانواده احساس امنیت و رضایت نماید و خانواده را محیطی بداند که هم راستا با موفقیت و خوشبختی او است و از امکانات لازم در حد معمول و توان خانواده برخوردار باشد قطعا وقتی فردی چنین احساس اعتمادی را کسب کرد برای اولین محیط که خانواده است تلاش می کند و فردی سازنده در مجموعه خانواده می شود فرد رشد یافته با این بینش در محیط های بزرگتر جامعه نیز به علت رشد سالم ، درست عمل خواهد کرد و فردی پویا ، فعال و تاثیر گذار در روند بخش های جامعه می شود اینکه چگونه این محیط مطلوب خانواده گی ایجاد می شود طبعا راهکارهایی است که اعضای موثر و اداره کننده خانواده باید انجام دهند خود را مسئول و موظف بداند همچنانکه خانواده ای شکل داده اند پس باید مسئولیت اداره آن را داشته باشند و همچنین به علت تاثیری که خانواده در سایر بخش های جامعه دارد و فرزندان آنها در آینده عضویی از این جامعه می شوند که می توانند توسعه یا عدم توسعه جامعه را سبب شوند پس نگرش افراد به جایگاه خانواده نیز باید متحول شده و رشد کند تا در اداره آن از اصول منظم و استاندارد تربیتی و آموزشی بهره بگیرند . عاملی دیگر که در شکل گیری خانواده سالم نقش دارد علاوه بر اعضای خانواده برنامه هایی است که نظام جامعه برای اصلاح و آموزش خانواده بیان می کند یعنی همچنانکه جامعه برای سایر نهادها و موسسات دارای طرح فعالیتی است باید برای خانواده ها نیز برنامه مناسب داشته باشد آنها را به جایگاه خود واقف کند و تاثیر آنها در تربیت فرزندان و همچنین جامعه بیان کند مراکز آموزشی و فرهنگی باید برای راهنمایی و آموزش خانواده ها تاسیس شده و با دانش مدرن مجهز شود مفاهیم اخلاقی و دینی در خانواده ها توسط نهادهای اصلاح جامعه باید از شیوه های مختلف ترویج و آموزش داده شود بهداشت روانی و جسمی از موارد مهمی در خلق محیط سالم خانواده گی است دولت ها باید برای آموزش خانواده در این زمینه برنامه های جامعه داشته باشد اگر خانواده فعالیتهای خود را اصولی انجام دهند مسیر فعالیت برای سایر بخش های جامعه نیز هموار خواهد گشت فردی که در خانواده سالم رشد کرده در سایر محیط های جامعه نیز زمینه یادگیری و تربیت پذیری دارد لذا اقدامات برای رشد خانواده ها باید بسیار جدی تر و تاثیر گذار تر باشند تا اولین اقدام اساسی در راه سلامت جامعه به شکلی صحیح اجرا شود و بستر مناسب برای سایر فعالیتها در راستای اصلاح جامعه فراهم شود . عامل موثر دیگر در فرآیند اصلاح و آموزش فرد نهادهای فرهنگی ، دینی و آموزشی هستند که وجود آنها به عنوان یک نهاد تاثیر گذار و سازنده لازم است چرا که افراد بعد از محیط خانواده در مدارس و سایر نهادهای جامعه فعالیت دارند لذا ساختار چنین مراکز نیز باید علاوه بر مسائل آموزشی به فرامین اخلاقی و تربیتی نیز اهمیت دهند و در واقع آموزش و پرورش افراد را به درستی انجام دهند پس وقتی بخش های موثر در تربیت و اصلاح افراد دارای اصول صحیح تربیتی باشند و وظیفه خود را در راستای جامعه سالم به درستی انجام دهند محیط مطلوبی برای سایر فعالیت های وسیع تر در زمینه بهینه کردن جامعه در برابر آسیب های اجتماعی فراهم می شود .

انواع آسیبهای اجتماعی

اگر نظام جامعه در ابعاد کلی دارای راهکارهای مدیریت جامعه سالم نباشد ناهنجاری ، جرم و جنایت ، انحرافات اخلاقی و رفتاری ... رواج پیدا خواهد کرد و به جامعه از بخش های مختلف آسیب می رسد لذا ذکر برخی از آسیبهای اجتماعی بیان می شود تا بتوان راهکارهایی جهت رفع این آسیبها و بهبود شرایط افراد و جامعه حاصل شود .

- **اعتیاد یا وابستگی های دارویی**

به دلایل مختلف افراد گرایش به استفاده از مواد مخدر را پیدا می کنند و از آنجا که استفاده از این مواد عوارض نامطلوب روانی ، رفتاری و جسمی را سبب می شود لذا افراد مبتلا زمینه هر گونه اعمال نادرست اجتماعی را دارند و به عنوان نیروی ناتوان و آسیب پذیر جامعه شناخته می شوند و امکان جرم و جنایت توسط این افراد در جامعه زیاد است پس لازم است نظام سلامت جامعه در برابر اینگونه آسیب ها اقدامات لازم اجتماعی را انجام دهد هم در جهت بهبود و سلامتی و هم اقدامی در راستای ایجاد محیط سالم و بهره بردن از این افراد در مسیرهای درست اجتماعی .

- **آسیب های فضای مجازی**

فضای مجازی به علت بهره بردن از تکنولوژی های نوین نیاز به دانشی برای استفاده از این محیط را واجب می کند فضای مجازی به علت ساختار متفاوتی که دارد و بیشترین افراد نوجوان و جوانان نیز به راحتی می توانند در تعاملات و ارتباطات فضای مجازی سهیم شوند و

از آن استفاده کنند و در چنین محیطی هر نوع محتوایی چون فیلم ، عکس ، متن ... قابل انتشار و نمایش است و افرادهایی با نیت های نادرست به فعالیتهای غیر اخلاقی و انسانی می پردازند و همچنین به علت تمایل بسیاری از افراد به فعالیت در این فضا لذا محیطی است که اگر بدون آگاهی و دانش در آن فعالیت کرد امکان گرفتار شدن افراد به آلوده گی های متنوع فضای مجازی است لذا خانواده ها و نهادهای مسئول باید راهکارها ، نظارت و محدودیتهایی را در این راستا داشته باشند و با برنامه های کارشناسی افراد و خصوصا نوجوانان و جوانان را از معضلات و آسیبهای فضای مجازی آگاه کنند .

- **خودکشی**

شاید از خودکشی بتوان به عنوان یک عمل و رفتار فردی نامبرد ولی از آنجا که بخشی از دلایل خودکشی به محیط های اجتماعی و نوع ساختار آنها ربط پیدا می کند می توان از آن به عنوان یک معضل و مشکل اجتماعی نامبرده شود و همچنین به دلیل انگیزه های مختلف خودکشی چون اختلالات روانی و شخصیتی ، فقر و بیکاری ، اعتیاد ، شکست های عاطفی و کاری ... می توان رابطه آن را با موقعیت جامعه فهمید قطعا ارائه مفاهیم روانشناسی و تربیتی که بتوانند نگرش افراد را رشد داده و جهان بینی درستی به آنها بدهد اقدام موثر اجتماعی است در جهت جلوگیری از خودکشی در جامعه چون اگر احساسات بیمارگونه شخصیتی درمان و اصلاح شوند افراد از لطمه به خود از طریق شیوه های مختلف اجتناب کرده و به خود به عنوان موجودی قابل ارزش و احترام می نگرند که شایسته زندگی مطلوب است .

- **طلاق**

برخی از موارد چون طلاق به این دلیل آسیب اجتماعی نامیده می شود که عوارض ناخوشایند آن به عنوان عاملی آسیب رسان به امنیت و سلامت جامعه است اولا دلایل مختلفی چون مشکلات مادی ، ازدواج در سنین کم ، بدبینی و ناآگاهی ، عدم اعتقادات سالم ... سبب شکل گرفتن ازدواج های ناموفق می شود و قطعا به علت دلایل نادرست ازدواج مشکل طلاق پیش خواهد آمد و همچنین به علت پیامدهای طلاق عواقب ناخوشایند آن افراد از جنبه های مختلف آسیب می بیند و فرزندانی که ناخودآگاه قربانی اشتباه والدین می شوند و نیاز به مراقبت های اجتماعی دارند و مواردی این چنین لازم می دارد که جامعه برای ازدواج شرایط مطلوبی را فراهم نماید که افراد از جنبه های فکری ، شغلی و اقتصادی مشکلی نداشته و بتوانند با شرایطی مناسب ازدواج کنند و از همچنین از تسهیلاتی بهره مند شوند تا بتوانند محیط مطلوبی را برای زندگی مشترک ایجاد کنند .

- **انحرافات جنسی و رفتاری**

نیروی جنسی اگر در مسیر درست خودسازی بکار گرفته شود منشاء تجلی خلاقیت ها و ذوق های هنری و فکری می شود تشکیل خانواده سالم را سبب می شود و اگر آموزش های لازم داده نشود و افراد به ناهنجارهای جنسی و رفتاری گرایش می یابند و همین عامل پیشرفت و شکوفایی منشاء فساد و نابسامانی های اجتماعی می شود فردی که مقید به اصول اخلاق جنسی نیست خود را فردی جدا از سیستم جامعه می داند و با رفتارهای نادرست سبب انحراف افکار دیگران می شود و مسبب فساد جنسی در جامعه ، از این نظر باید نهادهای جامعه با ارائه الگوهای سالم ساختار و مسیری درست را برای بروز هیجانات جنسی فراهم نمایند آموزش های اخلاقی ، دینی و تربیتی در مدارس و مراکز مرتبط باید به افراد داده شود چون افرادی که بی بندو باری جنسی دارند افرادی رها از قید و بند اجتماعی می شوند و هر گونه اعمال ناشایستی از آنها بروز داده می شود و عاملی آسیب رسان به ساختار اخلاقی و فرهنگی جامعه هستند لذا اقدامات اجتماعی در این زمینه باید منوط به تعلیمات موثر و سازنده باشد تا افراد دچار رفتارهای ناشایست جنسی نشوند .

- **جرم و جنایت**

اعمال خلافکارانه و غیر قانونی و اخلاقی از نمونه های بارز آسیبهای اجتماعی هستند فرد مجرم و خطاکار به عنوان عاملی مخرب ، نامناسب و آشوبگر عنصری جهت بر هم زدن امنیت و آسایش جامعه است جرم در هر مکتب اخلاقی ، قانونی و دینی عملی ناشایست است عملی مغایر با اخلاقیات و فرهنگ جامعه لذا امری ناپسند و غیر قانونی است که باید با آن از راههای قانونی ، آموزشی و مشاوره ای برخورد شود جرم که انواع متعددی دارد و هر کدام به نحویی بخش از سیستم جامعه را هدف آسیب قرار می دهد دلایل مختلفی چون محیط خانواده گی ناسالم ، پرخاشگری و ناهنجاری رفتاری ، فقر عاطفی و مادی ، خودنمایی ، احساسات سرکوب شده و رشد نیافته ، احساس ناامنی ، محیط های اجتماعی نامطلوب و معاشرت با افراد نادرست از مواردی هستند که زمینه ارتکاب جرم و جنایتهای مختلف را سبب می شوند لذا اقدام در این زمینه باید با توجه به عوامل موثر در پدیده بیان شود و به صورتی اصولی در نظام جامعه نهادینه شود تا از گرایش افراد به اعمال غیر قانونی و غیر اخلاقی جلوگیری شود هر کدام از نهادهای جامعه به نحویی در این فرآیند موثر هستند لذا باید این اقدامات همه جانبه و با بهره بردن از الگوهای یک نظام اجتماعی استاندارد اجرا شود تا نتایج مفید و اثر بخشی را داشته باشد .

- **فقر و بیکاری**

فقر عامل اصلی در گرایشات غیر اخلاقی ، فساد و جرم است در راستای فقر و نداری است که افراد هر کار غیر اخلاقی و غیر قانونی را انجام می دهند و نسبت به قوانین و ساختارهای جامعه بی اعتنا می شوند البته ذکر این نکته ضروری است که این بدان معنا نیست که افراد فقیر عامل فساد و ناامنی های اجتماعی هستند بلکه به این معنا است که برخی از افراد به علت ساختار شخصیتی و رشد محیطی تحت تاثیر شرایط سختی چون فقر اقدام به کارهای ناشایست می کنند یعنی فقر عاملی است که زمینه ارتکاب به جرم را افزایش می یابد راهکارهایی که نظام های اقتصادی و فرهنگی باید انجام دهند ایجاد محیط های شغلی مناسب برای فعالیت افراد است دلیل فقر به بیکاری و نداشتن فعالیت کاری و فرهنگی است فرد وقتی تنواند در جامعه موثر باشد و جایگاه متناسب با توانایی هایش نداشته باشد فردی ناسالم و ناکارآمد برای جامعه می شود لذا چنانچه بخواهیم با فقر و بیکاری و آسیبهای اجتماعی ناشی از آنها اقدام نماییم باید افراد را به گونه ای آموزش داد تا بتوانند در فعالیتهای جامعه مشارکت داشته باشند علاوه بر اینکه بخشی از این وظیفه باید نهادهای ملی جامعه انجام دهند چون ایجاد شغل و فعالیت مناسب ، ایجاد محیطهای کاری در شهرها و روستاها و مواردی از این قبیل ، بخشی از این اقدام نیز وظیفه فرد است که باید برای رفع کاستی های زندگی تلاش کند قطعا در هر مورد اجتماعی فرد عنصری اصلی است و باید بداند که علاوه بر محیط جامعه خود نیز در راستای رشد فکری ، دانشی و مهارتی باید تلاش نماید تا عضوی سازنده در جامعه شود . فقر و بیکاری عامل مهمی است که تاثیرات نامطلوب روانی در افراد دارد و در راستای آن افراد اقدامات نادرست و غیر قانونی در جامعه انجام می دهند لذا لازم است راهکارهای استاندارد در جامعه برای برخورد با این معضل صورت گیرد .

- **مهاجرت**

بخشی از مشکلات اجتماعی و اقتصادی ناشی از مهاجرت نامنظم روستائیان به شهرها است فرآیند مهاجرت از روستاها در طرح های اقتصادی و سیاسی دولت مورد توجه است چرا که با مهاجرت افراد بخشی از توان تولید و اقتصادی جامعه هدر داده می شود و شهرها دارای جمعیت بیشتر از استاندارد می شوند و نبود کار و محیط زندگی مناسب برای چنین افرادی زمینه های آسیبهای مختلف اجتماعی را فراهم می کند . محیط جامعه برای اداره کردن بخش های مختلف دارای برنامه کاری متناسب است چنانچه میزان تعاملات و جمعیت شهری متناسب با خدمات جامعه نباشد جامعه توان اداره مطلوب جامعه را نخواهد داشت و لذا جامعه دچار معضلات و مشکلات اجتماعی خواهد شد مهاجرت شاخصی مهم در فرآیندهای سیاسی و اقتصادی جامعه است که اگر این فرآیند مدیریت شود و از مهاجرت روستائیان به شهرها و مهاجرت به شهرهای بزرگ جلوگیری شود می توان روستا و سایر شهرها را نیز با برنامه های اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی به محیطهای مطلوبی برای زندگی و کار تبدیل کرد و از جنبه های مختلف سبب رشد فرد و جامعه شد و لذا از آسیب های ناشی از مهاجرت های نادرست جلوگیری کرد اقدامی در راستای سالم سازی جامعه که نیاز به برنامه های کارشناسی دارد که نهادهای دولتی باید با تلاش و جدیت اقدامات لازم را انجام دهند .

نقش رسانه ها در سالم سازی جامعه

برای برخورد با معضلات و ناهنجاری های اجتماعی به دلیل اهمیت آن باید اقدامات اساسی صورت گیرد فرهنگ سازی های لازم جهت ارتقای دانش و اخلاق افراد امری موثر و نوعی اقدام پیشگیرانه و بازدارنده است که با ایجاد راهکارها و آموزش های لازم محیط مطلوب اجتماعی را ایجاد می کند رسانه ها از این لحاظ می توانند بسیار موثر باشند تلویزیون ، روزنامه ها ، رادیو و فضای مجازی از عواملی هستند که افراد در هر موقعیتی به نحویی با آن در ارتباط هستند و از آنها تاثیر می گیرند لذا برنامه های رسانه ای باید کارشناسی شده انتخاب شوند و دارای بخش های متنوع و تاثیر گذاری باشند راهکارهای آموزشی و تربیتی را ارائه دهند افراد را با مفاهیم درست از ارتباطات و تعاملات اجتماعی آشنا کنند از آنها کسانی مسئولیت پذیر و وظیفه شناس بسازند که در فرآیندهای جامعه تاثیر سازنده داشته باشند به مفاهیم دانشی ،اخلاقی ، روانشناسی و دینی در رسانه ها توجه شود سعی شود جامعه از لحاظ فرهنگ علمی و اعتقادی در سطح مطلوبی باشد چرا که جامعه آگاه ، با دانش ، معتقد و متعهد که از راستای برنامه های هدفمند اجتماعی شکل می گیرد محیط امن ، سالم و مطلوب برای زندگی است با شاخص های استاندارد که آسیبهای اجتماعی در آن به حداقل می رسد .

بخش های حقوقی و قضایی و برخورد با آسیبهای اجتماعی

علاوه بر مباحثی که پیرامون دلایل شکل گیری آسیبهای اجتماعی بیان شد و راهکارهای فرهنگی و آموزشی جهت تربیت جامعه نهادهای حقوقی و قضایی نیز به دلیل ساختار اجرایشان می توانند با بخشی از آسیبهای اجتماعی برخوردهای اصولی داشته باشند و از نابسامانی و ناامنی ها جلوگیری کنند بخش های حقوقی و قضایی در آسیب های اجتماعی چون جرم و جنایت و فساد نقش موثری دارند اگر برخورد آن با کسانی که به هر نحویی جامعه و افراد را تهدید می کنند و سبب برهم زدن آرامش جامعه می شوند برخوردی قانونی باشد قطعا افراد مجازات شده و به سزای اعمال خود می رسند و از طرفی با بودن قوانین حقوقی و قضایی موثر افراد نمی توانند در جامعه هر گونه

نابسامانی و اختلال ایجاد کنند و همچنین محیط مناسب حقوقی و قضایی سبب امنیت به افراد می شود باعث می شود که افراد از حقوق متناسب اجتماعی برخوردار شوند و از این لحاظ چون عدالت اجتماعی حاکم می شود گرایش به جرایم و فساد نیز کاهش می یابد لذا اقدامی سازنده در راستای اصلاح فرد و جامعه است . قطعا ساختارهای حقوقی و قضایی باید منطبق با دانش و تکنولوژی روز باشد تا بتواند برای موقعیتهای مختلف راهکار و اصول قانونی متناسب ارائه دهد .

بحث و نتیجه گیری

اهمیت به جامعه امری بدیهی است چرا که هر نوع پیشرفت و تکنولوژی در جهت بهبود وضعیت جامعه و فرد است و فرد و جامعه نیز دو مولفه مرتبط و متاثر از یکدیگر هستند در واقع ماهیت آنها در ارتباط با یکدیگر معنا و مفهوم پیدا می کند لذا چنانچه بخواهیم به هر نحویی موثر در فرآیند جامعه باشیم در واقع عملی سالم و معنادار را انجام داده ایم مقوله آسیبهای اجتماعی نیز که در راستای ارتقای استاندارد جامعه با بهره گیری از شاخص های مختلف است امری است نتیجه بخش و توسعه دهنده جامعه است برای رسیدن به ایده آل های یک زندگی رشدیافته و استاندارد لذا باید به فرآیند آسیب های اجتماعی و عوامل متعدد موثر در آن از شیوه های موثر و سازنده بهره برد فرد و هر بخش جامعه باید با هدف و برنامه های اصلاحی و تربیتی این وظیفه ملی و اجتماعی را به بهترین شیوه انجام دهد نهادهای دولتی باید در جهت رفاه فردی و اجتماعی اقدامات متناسب را با برنامه ریزی های مناسب انجام دهند تا آنچه به عنوان معضل ، مشکل و آسیب در جامعه مطرح است به درستی شناخته شده و درمان شود و جامعه ای مبتنی بر اخلاقیات ، دانش و رفاه که خواسته هر فرد و نظام اجتماعی است شکل بگیرد .

مراجع

- صابری.علی ، مدیریت مطلوب جامعه بر مبنای مهندسی فرهنگی ، مجله نخبگان علوم و مهندسی ، جلد دوم شماره چهارم، مهر ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، ارتقای توانمندی جامعه با آموزش های همه جانبه ، مجله نخبگان علوم و مهندسی ، جلد دوم شماره چهارم، مهر ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، مدیریت شهری بر پایه جامعه شناسی شهری ، مجله نخبگان علوم و مهندسی ، جلد دوم شماره چهارم، مهر ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، مبانی کلی در اصول تربیتی - دومین کنفرانس بین المللی روانشناسی ، علوم تربیتی و رفتاری ، تهران ، ۱۳۹۶
- صابری.ع ، سلامتی روانی ، چهارمین کنفرانس بین المللی نوآوری های اخیر در روانشناسی ، ، دانشگاه علامه طباطبایی ، تهران ، ۱۳۹۶
- صابری.ع ، نقش خانواده در تربیت فرزندان در راستای رشد جامعه ، اولین همایش ملی علوم انسانی با محوریت مدیریت ، حسابداری ، روانشناسی و اقتصاد ، موسسه آموزش عالی هیرکانیا ، ۱۳۹۶
- صابری.ع ، بسترسازی فکری برای رسیدن به جامعه ایده آل ، مجله علمی تخصصی علوم انسانی اسلامی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، تجدد در عرصه های مختلف ، مجله علمی تخصصی علوم انسانی اسلامی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، نقش آموزش در تقویت اخلاق و رفتار حرفه ای ، مجله علمی تخصصی علوم انسانی اسلامی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، ماهیت اصول تربیتی ، مجله علمی تخصصی روانشناسی ، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، تعریف جامعه سالم ، مجله علمی تخصصی روانشناسی ، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، امنیت همه جانبه در جامعه ، مجله علمی تخصصی روانشناسی ، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، نقش آموزش و پرورش در توسعه جامعه ، مجله علمی تخصصی روانشناسی ، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، مدیریت روان ، مجله علمی مدیریت ، اقتصاد و حسابداری ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، مدیریت انسانی ، مجله علمی مدیریت ، اقتصاد و حسابداری ، آبان ماه ۱۳۹۶
- صابری.ع ، توسعه فرهنگ کسب و کار ، کنفرانس ملی رویکردهای نوین علوم انسانی در قرن ۲۱ ، ۱۳۹۶
- صابری.ع ، بررسی جامعه شناسی حقوق ، کنفرانس ملی رویکردهای نوین علوم انسانی در قرن ۲۱ ، ۱۳۹۶